Un Salt que lluita per reinventar-se

Diverses entitats polítiques i socials denuncien una clara intenció de lligar delinqüència i migració per part d´organitzacions d´ultradreta

Un Salt que lluita per reinventar-se

Delerós de deixar de banda els tòpics i estigmatitzacions amb els quals el poble ha estat emmascarat en els darrers anys, Salt lluita per convertir-se en una comunitat on regni la convivència i on el desenvolupament del sector Sud sigui el motor del seu futur.

Organitzacions polítiques i sectors socials denuncien una clara intenció de lligar delinqüència i migració per part d'organitzacions d´ultradreta, i diuen que són aquestes les que aviven el foc per aconseguir rèdit polític. L'altre bàndol parla d´un Salt que demana més seguretat als seus carrers, comunitats de veïns a qui els és impossible pagar els serveis bàsics i on encara existeixen tant denúncies de racisme com de manca d´integració.

És el seu alcalde, Jordi Viñas i Xifra (Salt, 1973), primer alcalde d´Esquerra Republicana (ERC) del municipi, qui encapçala aquesta transformació. Decidit a donar guerra, ha començat des que va assumir l´alcaldia un seguit de projectes que busquen el desenvolupament de Salt i el seu definitiu canvi d´imatge.

«Salt és una ciutat complexa, amb una societat diversa que engloba moltes cultures i moltes formes de fer diferents, situació que podem viure en positiu, aprenent els uns dels altres, o en negatiu, buscant problemes a cada pas que fem», afirma Viñas. «Nosaltres sempre hem cregut que des de la diversitat podem construir un vila rica i per a tothom, i Salt ho demostra contínuament amb actes i activitats on tots estem representats. Que a un grup de gent li interessi alimentar el conflicte, centrar tota la seva visió de Salt en un col·lectiu i estigmatitzar la vila on viuen, no vol dir que aquesta sigui la realitat», indica.

L'alcalde comenta que a Salt hi ha un teixit associatiu potent, amb més de 200 entitats culturals socials i esportives actives, amb un sector centre que es comença a obrir amb les obres a la plaça Llibertat des de finals de 2016, i un espai natural com les Deveses, que ocupa el 50% del terme municipal i que en l'actualitat s'està potenciant. Assenyala, a més, una vila oberta a l'exterior amb més fires de referència: l'acabada de crear Fira Food Truck & Co, la fira trimestral del Trasto, i les fires anuals com la Fira de la Flor i Planter, la Fira del Cistell i la Fira tèxtil.

«A Salt hi ha un nivell de convivència molt important després d'un esforç fet per molta gent durant molt temps i que no podem deixar danyar per l'interès particular d´alguns», afirma Viñas. «Si et poses a mirar les

estadístiques, Salt ha baixat el seu índex de delinqüència des del 2013. Ha quedat el tòpic, que aquests sectors utilitzen. Ningú parla d´altres barris més conflictius, sempre es parla de Salt», afegeix.

L'alcalde convida el periodista a caminar per Salt i conèixer la seva gent: «Caminaràs més segur que en molts altres barris de la província de Girona», assegura.

Al Casal de Jubilats de Salt, un grup de gent gran comparteix comentaris. Es tracta de gent que ha viscut tota la seva vida a Salt i que han estat testimonis de cadascuna de les seves transformacions. Del poble petit amb menys de 6.000 habitants que era al que s'ha convertit: més de 30.000 habitants, un terç dels quals (10.649) nascuts a l'estranger, de 77 nacionalitats diferents. En ser consultats sobre el tema de la seguretat, un veí mostra que la nit anterior han volgut robar al bar del Casal, i que han trencat un panell de vidre de l'entrada.

Un segon entrevistat parla del temps en què arribaven col·lectius amb immigrants que venien només amb el que portaven posat i que mai es va desenvolupar una política clara amb ells. Maria, empleada del bar, diu que no és la primera vegada que roben al Casal, i que els va salvar el fet que sonés l'alarma.

Tot i això, i malgrat que molts veïns consultats per aquest diari encara es mostren preocupats pel tema de la seguretat, les estadístiques indiquen que la delinqüència al municipi, com a tota la província, ha baixat l'últim any. Segons les dades de l'Ajuntament, els delictes denunciats a Salt han baixat al febrer un 4% i al març un 6% en comparació amb febrer i març de 2016.

Un veí del barri de la Massana diu que va viure durant anys sobre plaça Catalunya (barri del Veïnat) i que nit rere nit veia les batudes de policia «com si fos una pel·lícula» sobre la plaça a la recerca de drogues. I que ara intenta no creuar l'avinguda Països Catalans, artèria que separa els barris, cap a aquella zona.

El passat de poble agrícola de Salt es va veure modificat amb la instal·lació de les primeres fàbriques tèxtils, època en què va començar a rebre onades immigratòries que han caracteritzat el seu esdevenir. Primer, amb la creació del barri El Veïnat al voltant de la fàbrica Coma Cros; després, amb la construcció del sector del centre per l'arribada de població andalusa i extremenya en els anys seixanta.

La tercera, procedent de països subsaharians i magribins, es va iniciar poc abans de la bombolla immobiliària. La immigració, tan lligada a la història, ha marcat des de sempre la seva composició social, les identitats i els paisatges del municipi. Salt, per a molts dels seus habitants, és també un exemple d'integració.

Marta Afuera i Pons (Barcelona, 1973), Portaveu de PAH-Girona-Salt, Plataforma d´Afectats per la Hipoteca, vesteix orgullosa la samarreta del col·lectiu. «Quan els poders econòmics i polítics de Salt volien mà d´obra dòcil i barata, van promoure l'arribada massiva de persones d'altres països, sobretot africanes», comenta l'activista.

«Antics alcaldes de dretes, alguns sota sigles de partits amb la paraula 'socialistes', van impulsar projectes urbanístics i de negoci i van promoure aquesta arribada massiva només per augmentar el nombre de persones empadronades a Salt i fer possibles plans com el de l'Espai Gironès», indica.

Segons Afuera, s´ha «criminalitzat» la situació de Salt, on la manca de dret a l´habitatge i la manca d'uns ingressos estables que assegurin una vida digna són els problemes més greus del municipi. «Salt pot ajudar a obrir camins. És una oportunitat per treballar noves maneres d´entendre la vida allunyades de l´individualisme i la competitivitat.

Un bon exemple de tot el que es pot aconseguir ha estat la gran experiència de lluita, aprenentatges i suport mutu que hem viscut al Bloc-Salt», indica. L'activista es refereix als 30 pisos del bloc del carrer Doctor Castany de Salt cedits pel banc després de la pressió de l'Ajuntament i la PAH l'any 2016, després de mesos d´amenaces de desallotjament. Transformats en lloguers socials, avui dia hi viuen 12 famílies.

Sergi Fabri (Albons, 1984), regidor per Plataforma per Catalunya (PxC), representa la facció política de l´oposició que ha estat diana aquest últim temps de tot tipus d´acusacions. Se'ls acusa de vincular la immigració amb la il·legalitat, de tirar endavant campanyes amb títols racistes («Primer els de casa») i de voler activar la por amb finalitats polítiques.
El programa polític de PxC es basa en l´oposició a la immigració massiva, que considera una amenaça per a la identitat catalana i espanyola, la justícia social, el catalanisme hispànic, la defensa dels valors tradicionals de la família i reclama l'aplicació de tolerància zero davant la delinqüència i el terrorisme.

«Passen moltes coses a Salt, algunes bones i altres no tan bones. Hi ha, des de fa temps, una manca de civisme, inseguretat, brutícia, manca d'habitatge protegit, una gran quantitat de pisos ocupats, atur, dificultats en els centres docents públics», assegura el regidor.

«Aquests últims dies han augmentat molt els robatoris a comerços, habitatges i gent gran o joves, així com la crema de contenidors», assenyala Fabri. «Dir que preval la conciliació no té sentit, ja que els conflictes veïnals són constants i això respon a una manca de voluntat d´integració», afegeix.

«Hi ha moltes coses de Salt que ningú s'atreveix a dir per por a ser titllat de racista», afirma el líder de PxC. Per a ell, un exemple clar són les comunitats de veïns. El regidor ensenya des del mòbil l'estat lamentable de moltes escales i entrades. «Molts veïns no paguen els serveis, i acaba succeint que l'àvia de la cinquena planta ha de pujar per l'escala a les fosques i viure amb una manca d´higiene total». I afegeix: «Hi ha veïns que, si poguessin marxar, ho farien, però no poden vendre els seus pisos per la degradació que ha patit l´habitatge al municipi».

Per la seva banda, Xavier Corominas (Salt, 1951), el llegendari alcalde de Salt de la dècada dels noranta (1991-1999) que encara perdura en la memòria de molts dels seus veïns, víctima de la repressió franquista com a pres polític i impulsor de les Vies Verdes, comenta que els problemes del municipi se centren en l'educació i l'habitatge. «No hi ha una política de multiculturalitat a nivell nacional», explica. «A Salt hi ha escoles senceres on els nens arriben amb un baix o nul aprenentatge del català o l´espanyol i on els professors han de fer un sobreesforç», afegeix l'exalcalde.

«Es tracta d'un 40% d'immigració molt diversa, però que, fins i tot davant de la crisi, manté certa convivència i nivell de seguretat, tot i que la percepció dels veïns moltes vegades difereixi», assegura l'exmandatari. «Salt ha estat receptacle d'immigració sense cap programa específic o de discriminació positiva, però en canvi hi ha un moviment popular potent que aguanta al teixit social», indica.

«Cap ajuntament ha pogut acceptar o rebutjar immigrants», comenta, davant les crítiques que assenyalen que durant el seu mandat va ser quan el procés va semblar desbordar-se. «A més, quan va créixer més la immigració va ser en l'època de govern CiU. Salt va créixer pel fet que l'habitatge era el més barat de la zona. Això i la proximitat a una ciutat com Girona va ser de veritat l'efecte crida», assevera.

Pel que fa al present, l´exalcalde analitza: «Ara estem en un moment bo d´autoestima: som de Salt, i què? Vam fer algunes infraestructures que ara donen resultat: la factoria cultural de la Coma Cros, teatres... Una altra gran infraestructura que està donant molt de joc és la Via Verda, de la qual vam ser promotors. I clar, l´hospital. El futur depèn de nosaltres mateixos», sentencia Corominas.

Despunta l´alba sobre el polígon industrial de Torre Mirona de Salt. Tot just s´inicia l´activitat industrial, desenes de fidels es dirigeixen a la mesquita a resar. Malgrat el baix perfil de la comunitat islàmica del municipi, dos d´ells s´aturen a parlar. Porten thawbs blancs i barbes crescudes. Els musulmans resen a l´alba, al migdia, a la tarda, a l´ocàs i a la nit i és freqüent que de matinada siguin dels primers que s´aventuren al carrer en direcció a les mesquites.

«És injust que a cada atemptat que passa al món se´ns miri a nosaltres i se´ns persegueixi», comenta un d´ells. «Però fins i tot durant el Ramadà, quan la comunitat és més sensible, hi ha entesa amb els veïns, o almenys amb alguns. N´hi ha d´altres que ens volen fora de Salt», assegura.

Arribada la tarda, per la plaça Catalunya es poden veure diversos grups d´immigrants de les nacionalitats més diferents. Centre neuràlgic del barri del Veïnat, avui dia és el sector més estigmatitzat de tots, potser perquè aglutina en els seus carrers la major quantitat d´estrangers i primeres generacions de fills d´immigrants nascuts a Salt. En l´últim temps, motivats per la crisi i la falta d´ocupació, un gran nombre d´empreses familiars, de baixa inversió, han ocupat els antics locals buits del barri.

Un veí d´origen marroquí comenta que al barri hi ha policia a tota hora, i que no és perillós, malgrat el que diuen. «Molts es pensen que on hi ha immigrants hi ha perill, i no és així», assegura. I rebla: «Es tracta de gent treballadora i religiosa».

Sílvia Rispau (Salt, 1977), d´Espai Antiracista Salt-Girona, afirma que el tret més característic de Salt és que un terç de la seva població no té dret a vot. Pel que fa al tema de seguretat, assegura: «Jo visc a Salt i tinc una gran sensació de seguretat. Hi ha sectors polítics a qui els interessa subratllar el tema de la inseguretat per guanyar vots, per afavorir un tipus de discurs», indica.

No obstant això, el tema que preocupa Rispau és un altre: «A Salt hi ha racisme», afirma. «Només amb esmentar el percentatge de la gent que pot votar, ja tens un clar exemple de segregació social», afegeix. «El discurs que fa PxC honestament m´importa poc. Unes persones que enalteixen el discurs de l´odi, que es dediquen a separar la gent amb proclames com ´primer els de casa´... la seva opinió no em sembla una cosa per ser discutida. Nosaltres, quan hi ha presència pública de PxC, ens hi posem davant, denunciant la projecció política d´aquesta gent», explica.

L´activista es refereix a les protestes del passat 20 de març, quan tots dos grups van xocar davant de l´Ajuntament, així com el passat Sant Jordi, en què van convidar la ciutadania a manifestar-se davant les carpes de l´esmentada facció política.

El que abans era un sector de naus buides que envoltava l'Espai Gironès actualment viu embolicat en una activitat efervescent. Gairebé la totalitat de les naus es troben ocupades per empreses, oficines i comerços. Des que l'any 2005 es va inaugurar el centre comercial, el sector Sud s´ha vist embolicat en un canvi permanent. Amb l'arribada de grans empreses, com Ikea (la seva possible instal·lació es va dur a consulta per vot veïnal), el sector es proposa com el gran impulsor econòmic de Salt al futur.

Com un dels temes més importants del municipi, Jordi Viñas assenyala que «és importantíssim i urgent tramitar el desenvolupament del sector Sud». Per això, indica, després del resultat de la consulta del 24 de setembre, es

van posar a treballar per plantejar el futur creixement del municipi i compensar el dèficit pressupostari generant un nou sector d'activitat econòmica que els permeti també fer front a uns dels reptes més importants de Salt: la lluita contra l'atur. En els últims pressupostos, l'Ajuntament de Salt ha aprovat un pla de lluita contra l´atur amb una aportació aquest primer any de més de 500.000 euros.

«Parlem a dos anys vista», diu l'alcalde, «d'una injecció d´activitat econòmica i desenvolupament econòmic extremadament necessari per a Salt, que sens dubte generarà noves oportunitat de treball, nous negocis, més activitat i, de rebot, més recursos per a l´administració que es podran revertir en millores per als saltencs, recursos que es consolidaran en el temps i que aniran més enllà d´ingressos puntuals».

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/girona/2017/04/30/salt-que-lluita-reinventar-se/843530.html?utm_source=rss